

סיפור לשבת

שלם וקח

כשאנו מדברים על הילדות של ילדנו, איך היא צריכה להראות, ועד כמה כל אחד מאיתנו צריך להיות ה"שר הממונה על ההגבלים" אצל ילדנו, יש כאן קונפליקט לכאורה. מצד אחד, אין יותר סיפוק להורים לתת לילד כל מה שירצה. בפרט אם יש הורה שמרגיש שהוא לא עבר חיים יפים כל כך בילדותו, אז הוא טועה וחושב שזו סיבה לתת לבן שלו, כל מה שיבקש. או סתם בגלל לב טוב כזה, או "אין כמו לראות ילד שמח", וזה כבר סיבה לא לומר לילד: "לא". ומאידך, אבולוציית החינוך מצביעה על דבר אחד ברור, מאז שילד מתחיל להכיר את סביבתו, הוא רוצה כל כך שתגביל אותו, ותשתמש בברקסים שלך. הסיכוי שהבן שלך ייצא נורמלי בחייו, (לא מחונך, כן?! נורמלי!) זה רק אם תדע לעצור אותו, גם אם הוא יבכה ויצרח במשך שעה שהוא רוצה פליימוביל כזה או אחר כשהוא בן 5, או יתחנן לקבל ממך אופניים חשמליים כשהוא בן 14 ולא מגיע לו, הן מחמת התנהגותו, והן מחמת שקיבל יותר מדאי לאחרונה, והכי חשוב שאתה החלטת, שלא. אז לא רק שאסור לך להרגיש רע כל כך, אלא אתה צריך להבין שאתה עושה את הדבר הכי טוב לילד שלך, ואין אבא אוהב ממך. ולהרחבת הדברים:

ילד הוא מלא ברגש: הוא לא יכול להכיל את כמות הריגושים של לקבל ללא גבול. ולכן, במצב של קיבולת וחוסר מעצורים מצד הוריו, קורים כמה דברים חמורים: א. הוא קודם כל לא מעריך אותך אבא מפנק שכמותך, הוא כל כך יודע שאתה נשלט על ידו, שכל מבוקשו מיושם, שהוא מבין שניתן להפוך אותך ולשחק איתך ככל שירצה. ואם אמרת כבר לא, וחזרת בך כי הוא שכנע אותך מחמת רחמיך הפשוטים שנכמרו עליו, כאן בכלל המצב גרוע יותר, וכמעט חסר תקנה. ב. הוא לא מעריך שום מילה טובה שלך, ושום מתנה שאתה מביא לו מרצונך, כי הוא יכל להשיג אותה אם היה רוצה. ג. לא ניתן להשיג עם הבן שלך שום התקדמות או שיפור בעניין מסוים שאתה חושב שהוא צריך לשפר, כי הרי מה תביא לא בתמורה שאין לו עתה, מה הגירויים שלך להניע אותו להגיע למטרה?! כלום... אתה מנסה לעבוד על עצמך שאתה הבאת לו את מבוקשו, רק בגלל שאתה הסכמת, אבל זו לא האמת. אתה הבאת לו את מה שהוא ביקש בלי לקבל כלום, זה הרבה יותר גרוע מעסקת חילופי השבויים הגרועה שהייתה אי פעם. כן, אתה חייב ללמד את הבן שלך שהחיים הם ביזנס, לא כל דבר ברור מאליו, אנו חיים בעולם של משא-ומתן, זו היא הזדמנות שלך ושל רעייתך למנף כל רגע כזה. בעצם, תמתין שהבן שלך יבקש משהו מעניין, ע"י כך אתה בונה אותו, מבגר אותו, נותן לו להבין כמה צריך להתאמץ ולהיות עצמאי, שזה יגרום לו לקחת את החיים ברצינות. המשפט הזה: "כל אחד אוכל את מה שהוא בישל". מקבל חוזק, עוצמה וכוח. ד. שמעתי פעם בשם מנחת הורים ממולצת: "ילד שרואה איך אבא שלו מתקפל לבקשותיו והפצרותיו, הוא רואה גם איך אבא שלו יוותר עליו אם יגיעו שודדים וישכנעו אותו, לתת להם אותו, כמו שהוא מוותר לו ונותן לו את מבוקשו. הוי אומר, שגם אמצעי ההגנה שהבן שלך מבין שהינך צריך להגן עליו כאב, גם את זה לקחת לו.

בואו נחשוב לרגע על ילד הנמצא באוטובוס בשעת נסיעה. הוא מגיע לנהג ומבקש ממנו לבצע תאונת דרכים מחרידה, סתם ככה שיהיה אקשן. הנהג עונה בשלילה, מחייך חיוך של "אהבתי", כזה. אבל הילד לא עוזב אותו, מתחנן, מבקש. זה לא הולך, אז הוא בוכה, צורח, משתולל, לא נרגע אלא מוסיף להוציא את הנהג משליטה, גם אז לא יהיה צד אחד של מחשבה, לבצע את זממו של הקטין. שנבין, הילדים שלנו בוחנים אותנו כל יום מחדש, מה רמת הסיבולת שלנו, עד כמה אנו חזקים מספיק או חלילה לא עומדים בלחץ שלהם. אסור להתפתות, זו מלכודת.

זהו זה, ככה אנו מקבלים מרקם חינוכי אמיתי. ככה לא נגביר את הסיכויים להיות עסוקים בעתיד בכיבוי שריפות עם ילדנו. ככה לא נגיע למצב שבגיל מתבגר הילדים שלנו ינהלו את חייו. אם מקטנות ננהל עם ילדנו סוג של שלם וקח, אז כשיגדלו, הם לא ינהלו איתנו סוג שיח כזה. והכי חשוב, שרק ככה, הקשר שלנו עם הילדים מתחזק יותר. ותמיד בנושא הזה אני נזכר במשפט, שאולי שמעתם כבר כמה פעמים

סיפור לשבת

מראש הממשלה כשהוא רוצה להקפיץ את אנשי הבית הלבן בארה"ב: "ייתנו יקבלו, לא יתנו לא יקבלו".
זה יכול להיות משפט מסכם להנ"ל, מה אתם אומרים???